Dosarul nr. 3a-1123/23; (2-21115875-02-3a-25092023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Râșcani (judecător Holevițcaia Liudmila)

D E C I Z I E

26 noiembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore
Grefier Papuc Daniela

examinând în ședință publică apelul depus de Butescu Valeriu, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 03 mai 2023,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Butescu Valeriu către Procuratura Generală a Republicii Moldova, privind:

- anularea răspunsurilor Procuraturii municipiului Chișinău nr.05/11-3221 din 09.06.2021, nr.05/19-4029 din 21.07.2021;
- anularea răspunsului Procuraturii Generale a Republicii Moldova nr. 4428 din 14.07.2021;
- obligarea efectuării anchetei și pe baza materialului acumulat să fie emis un act administrativ individual, care ar dovedi adevărul ieșit din materialul acumulat,

c o n s t a t ă:

Pretențiile reclamantului:

La 03 august 2021 Butescu Valeriu a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 30.03.2021, prin intermediul „Poșta Moldovei", din numele locuitorilor regiunii Malina-Mică a orașului Chișinău, în adresa Procuraturii sectorului Centru or. Chișinău, a fost expediată o cerere. Prin cererea respectivă organul de drept cu atribuții prevăzute de art.124 alin.(1) al Constituției Republicii Moldova, art.3 din Legea din 25.05.2016 „Cu privire la procuratură", art.8 alin.(1) din Legea nr.320 „Cu privire la poliție", a fost informat despre faptul că terenul liber de la intersecția străzilor Malina-Mică și C. Vîrnav, or. Chișinău, prevăzut prin dispoziția 727d din 27.09.2018 a Primăriei mun. Chișinău pentru organizarea unei parcări municipale, a fost izolat de public cu un gard de 2 metri înălțime. A mai fost informată Procuratura și despre faptul că organul de politie din sectorul Centru, or. Chișinău, s-a eschivat de a investiga motivul îngrădirii terenului liber, de a stabili legalitatea înfăptuirii acestei lucrări. Procuratura a mai fost informată și despre faptul că politia a refuzat să informeze locuitorii regiunii date a orașului despre scopul urmărit în urma îngrădirii terenului liber.

Organul de procuratură, prin prezentarea probelor adăugătoare, a mai fost informat și despre faptul că și de la organele administrative publice locale (OAPL), s-a cerut informație despre scopul îngrădirii terenului liber de la intersecție, însă OAPL nu a oferit răspuns la întrebarea pusă, prin ce se dovedește că intenționat au ascuns de public scopul final urmărit în urma îngrădirii terenului. La cererea menționată Procuratura sect. Centru răspuns nu a dat.

La 13.07.2021, cu nr.2292, în Procuratura Generală a Republicii Moldova a fost depusă cererea prealabilă, la care s-a dat răspunsul din 14.07.2021, ca apoi în urma lui, să mai parvină și răspunsul din 21.07.2021. Nu numai atât, la răspunsul din 21.07.2021 a fost anexat și așa numitul „răspuns“ la cererea inițială, emis tocmai pe data de 09.06.2021 și înregistrat cu nr.05/11-3221.

Prin aceasta organul de procuratură a încercat să dovedească că răspuns la cererea inițială de fapt s-a dat, fără a-l informa, din care motiv răspunsul nu a ajuns la destinatar. Acest fapt este o încercare a procuraturii de a ascunde și a-și îndreptăți manipulările ilegale, tăcute prin înregistrarea răspunsului și tăinuirea lui de destinatar, adică cu scopul de a ascunde adevărul, de a tăinui ilegalități și nu se exclude, chiar și a crimelor.

Invocă că îl uimește faptul cum de data această procuratură nu a încercat să învinuiască destinatarul de tăinuirea răspunsului. Nu a încercat să învinuiască „Poșta Moldovei” despre faptul că nu a livrat la timp și la destinație răspunsul dat de procuratură, care se consideră corectă, și în toate „foarte responsabilă”. Prin tăinuirea răspunsului înregistrat în cancelaria procuraturii, deschis se vede că procuratura în forma sa, ca și OAPL, ca și organul de poliție, a tăinuit față de public, scopul final urmărit de OAPL în urma încălcării p.4 al dispoziției 727d, adică în urma izolării terenului de la intersecție.

Răspunsurile date de procuratură sunt formale, birocrate, cu abateri directe de la prevederile Constituției Republicii Moldova, cerințele Codului administrativ, Legii cu privire la procuratură și care dovedesc faptul că organul de procuratură direct s-a eschivat de la îndeplinirea atribuțiilor de serviciu și direct este implicat, nu se exclude și cointeresat, în tăinuirea scopului final urmărit în urma îngrădirii terenului liber de la intersecție. Prin aliniatul doi al răspunsului nr.05/19-4029 din 21.07.2021, deschis se vede că cine l-a elaborat nici nu a intrat în esența cererii prealabile, iar prin aliniatul trei din răspuns, care sună cam așa: „că dacă nu vă place, nu avem ce vă face”, arată că răspunsul este încă și batjocoritor. Prin refuzul de-a investiga întrebările ridicate în cererea inițială, organul de procuratură brutal a încălcat prevederile și atribuțiile prevăzute de art.124 alin.(1-3) din Constituția Republicii Moldova, a încălcat cerințele art.art.1, 2, 3, 4, 5 lit.d), 6 alin.(1) din Legea nr.3 din 25.05.2016 „Cu privire la procuratură”.

Prin refuzul de-a examina cererea, organul de Procuratură, ca organ public (art.1 al Legii nr.3 din 25.05.2016 „Cu privire la procuratură”), brutal a încălcat cerințele art.art.3, 9 alin.(2), 17, 18, 21 alin.(1), (2), (3), 23 alin.(3), 25, 28 alin.(1), (2), 30 alin.(1),(2), 31, 34, 35, 68 lit.a),b),c), 69 alin.(2), 74, 78 alin.(1), 82 alin.(1), 83 alin.(1),(5), 85 alin.(1), (2) ale Codului administrativ al Republicii Moldova, deoarece la răspunsurile date nu s-a atașat nici o probă prin care să se dovedească că pe cererea depusă s-a lucrat, că pe cele expuse în cerere a fost deschisă procedură administrativă, că cele expuse în răspunsuri nu este o pălăvrăgeală, dar corespund adevărului. Prin refuzul de-a informa publicul despre fărădelegea comisă de OAPL la îngrădirea terenului liber de la intersecție, procuratura brutal a ignorat prevederile art.art.2 lit.b), c), 3alin.(1), 4 alin.(1), 5 alin.(3) lit.a), 10 alin.(1), (3), 11 alin.(1) 1), 2), 5), 9), c), d) ale Legii nr.982 din 11.05.2000 „Privind accesul la informație”.

Având în vedere cele expuse, în conformitate cu prevederile art.art.20, 38 alin.(2), 39 alin.(1), (2) ale Codului administrativ; art.art.21 alin.(1), (3) d), e), (4), 23 alin.(1) ale Legii nr.982 din 11.05.2000 „Privind accesul la informație” și ale art.33 alin.(4) al Legii nr.3 din 25.05.2016 „Cu privire la procuratură”, reclamantul solicită: 1. De acceptat cererea dată de chemare în instanța de contencios administrativ; 2. De inițiat o acțiune civilă, contencios administrativ împotriva Procuraturii Generale al Republicii Moldova; 3. În conformitate cu prevederile art.35 al Codului administrativ, cu prevederile art.24 al Legii nr.982 din 11.05.2000

„Privind accesul la informatei”, de decis aplicarea sancțiunilor de rigoare în conformitate cu Legea asupra angajaților Procuraturii, care prin acțiunile lor au încălcat brutal prevederile Constituției Republicii Moldova, cerințele Codului administrativ, Legii nr.982 din 11.05.2000 „Privind accesul la informatei”, Legii nr.3 din 25.05.2016 „Cu privire la procuratura”; 4. În conformitate cu art.24 al Legii nr.982 din 11.05.2000 „Privind accesul la informatie”, de decis satisfacerea neîntârziată a solicitărilor din cererea din 02.04.2021; 5. În conformitate cu art.24 al Legii nr.982 din 11.05.2000 „Privind accesul la informație”, de decis repararea prejudiciului cauzat de Procuratura Republicii Moldova în urma refuzului nelegitim de a furniza informații sau prin alte acțiuni, ce prejudiciază dreptul de acces la informații în sumă de 100 mii (una sută mii lei), care vor fi folosiți pentru amenajarea parcării de la intersecție, prevăzută prin pct.4 al dispoziției nr.727d din 27.09.2018, pentru parcarea automobilelor cetățenilor, care cu probleme de sănătate sunt nevoiți de a se deplasa în capitală, pentru a se adresa la instituțiile medicale amplasate în această regiune a orașului.

La 27 aprilie 2021 Butescu Valeriu a depus cerere de concretizare a acțiunii, prin care s-a specificat că pentru a aduce cererea de chemare în instanța de contencios administrativ în conformitate cu prevederile Codului administrativ al Republicii Moldova și a dispoziției din încheierea judecătorească din 17.08.2021, în urma faptului că organul de procuratură categoric a refuzat să-și îndeplinească atribuțiile de serviciu, prin ce s-au ignorat prevederile Constituției Republicii Moldova, s-au ignorat art.art.3, 5, 6 alin.(1)(2), 9 alin.(3) (4), 17, 18, 23 alin.(1) (2) (3), 25, 31 ale Codului administrativ al Republicii Moldova, ca urmare a acestei acțiuni neconstituționale, nelegitime ale Procuraturii Republicii Moldova, au încălcat dreptul locuitorilor din curte și dreptul reclamantului personal, la egalitate în tratament, imparțialitate, anchetă corectă, drept prevăzut de Constituție de-a fi informat, dreptul de a locui într-o țară, unde organele de drept și justiția să nu fie de buzunar, țară fără corupție, protecționism, escrocherii cu înstrăinarea nelegitimă a avutului public, prin care se pune în pericol integritatea și independența țării. Ca urmare a acțiunii procuraturii, s-a încălcat dreptul de a locui într-o țară civilizată.

Având în vedere acest fapt a solicitat suplimentar, în conformitate cu art.24 al Legii nr.982 din 11.05.2000 „Privind accesul la informație”, de satisfăcut neîntârziat solicitările din petiția depusă în Procuratura sect. Centru, or. Chișinău, solicitările din cererea prealabilă depusă în Procuratura Generală a Republicii Moldova, iar în confirmare cu art.224 alin.(1) lit. b) de anulat în tot răspunsul nr.05/11-3221 din 09.06.2021, răspunsul nr.05/19-4029 din 21.07.2021 al Procuraturii sect. Centru, or. Chișinău; răspunsul nr.4428 din 14.07.2021 al Procuraturii Generale a Republicii Moldova și de obligat Procuratura Generală a Republicii Moldova să efectueze ancheta și pe baza materialului acumulat să fie emis un act administrativ individual, care ar dovedi adevărul ieșit din materialul acumulat.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 03 mai 2023, acțiunea înaintată de Butescu Valeriu, a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d. 102)

Solicitarea apelantului:

La 23 mai 2023 Butescu Valeriu a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 03 mai 2023, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d. 106).

Argumentele părților:

În motivarea cererii de apel apelantul a criticat hotărârea primei instanțe și a indicat că aceasta este ilegală, neîntemeiată și urmează a fi casată pe motiv că circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin, de asemenea

circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

La 06 noiembrie 2023 reprezentantul intimatului Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus prin intermediul oficiului poștal referința, solicitând respingerea apelului.

Poziția participanților la proces în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel:

Participanții la proces în ședința de judecată nu s-au prezentat din motive necunoscute instanței, procedura citării legale fiind respectată, din care considerente Completul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa părților neprezente legal citate.

Aprecierea instanței de apel:

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că apelul este admisibil, însă este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

Cu referire la admisibilitatea apelului.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din actele cauzei rezultă că hotărârea atacată cu apel a fost pronunțată la 03 mai 2023, apelul fiind depus la 23 mai 2023, motiv pentru care instanța de apel constată că apelul a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de Legislația în vigoare.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Din actele cauzei rezultă că hotărârea motivată a fost notificată apelantului la 24 iulie 2023, motivarea apelului fiind depusă la data de 01 august 2023, motiv pentru care instanța de apel constată că motivarea apelului a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de Legislația în vigoare.

Conform art. 233 alin. (2) Cod administrativ, cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.

Colegiul a stabilit că atât apelul nemotivat, cât și motivarea apelului sunt semnate personal de apelant.

În astfel de circumstanțe, Colegiul constată că apelul depus de Valeriu Butescu, trece testul admisibilității, instanța de apel urmând să examineze apelul în fond.

Cu referire la fondul apelului.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinînd cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: a) respinge apelul [...].

Potrivit art. 219 alin. (1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform jurisprudenței CtEDO, instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. (HirroBalani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, la data de 02 aprilie 2021 reclamantul Valeriu Butescu s-a adresat cu o cerere către Procurorul-șef al Procuraturii sectorului Centru, or. Chișinău, din numele locuitorilor regiunii Malina-Mică, mun. Chișinău, prin care a solicitat: 1. Să se investigheze, conform solicitărilor expuse în cererile (Anexele 1; 2) adresate Inspectoratului de poliție sect. Centru, legalitatea îngrădirii terenului liber de la intersecție și de constatat scopul final în urma îngrădirii; 2. Conform prevederilor Constituției R. Moldova, Codului administrativ, Legii „Accesul la informație", Legii „Cu privire la procuratură", de informat cetățenii, locuitorii acestui raion al orașului, despre rezultatul investigării, hotărârilor luate în urma investigării, cu atașare la răspuns a copiilor documentelor acumulate și a actelor emise; 3. În conformitate cu art.8(1) al Legii „Cu privire la poliție" nr.320 din 27.12.2012 de investigat și de constatat, dacă nu sunt întrunite elemente de cârdășie, înțelegere, corupție între angajații poliției și responsabilii OAPL pentru a tăinui fărădelegile comise în urma îngrădirii terenului liber de la intersecție, tăinuirii scopului final în urma îngrădiri, adică tăinuirea comiterii unei crime planificate; 4. În cazul constatării faptelor ilegale comise în acțiunile angajaților poliției, de luat măsurile de rigoare, conform Legilor, pentru a fi pedepsiți, despre ce să fie informați cu confirmare prin prezentarea copiilor actelor acumulate și emise (f.d.6-6 verso).

Prin răspunsul Procuraturii Republicii Moldova cu nr.05/11-3221 din 09 iunie 2021, reclamantului i s-a comunicat că, la 02.04.2021 au primit spre examinare cererea prin care se solicită verificarea temeiului și a legalității înfăptuirii noilor lucrări de îngrădire, izolare a terenului liber de la intersecția str. Malina-Mică și C. Vîrnav al sect. Centru or. Chișinău. În cadrul controlului efectuat s-a stabilit că Valeriu Butescu la data de 29.01.2021 și 10.02.2021 a depus 2 cereri în adresa Inspectoratului de poliție Centru al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, prin care s-a solicitat verificarea temeiului și a legalității înfăptuirii noilor lucrări de îngrădire, izolare a terenului liber de la intersecția str. Malina-Mică și C. Vîrnav al sect. Centru or. Chișinău. La 02.04.2021 Valeriu Butescu s-a adresat cu o altă cerere în adresa Procuraturii, Oficiul Centru, pentru organizarea examinării. Respectiv, în urma examinării materialului s-a constatat că Procuratura nu este instituția competentă în vederea soluționării circumstanțelor enunțate, ci Pretura sectorului Centru. Astfel, în cadrul controlului efectuat motiv pentru intervenirea procurorului cu acte de reacționare, nu s-au constatat (f.d.23).

La 13 iulie 2021 reclamantul Butescu Valeriu s-a adresat cu cerere prealabilă către Procuratura Generală a Republicii Moldova, solicitând examinarea cererii din 02 aprilie 2021, depusă în Procuratura oficiul Centru și satisfacerea solicitărilor din cerere (f.d.20).

Conform scrisorii Procuraturii Republicii Moldova nr.17-18d/21-4428 din 14 iulie 2021, adresate Procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, s-a remis spre examinare conform competenței petiția (nr.2292 din 13.07.2021), de la locuitorii regiunii Malina-Mică. Despre rezultatul examinării s-a rugat să fie informați petiționarii, un exemplar al scrisorii respective fiind expediat cu titlu de informare în adresa lui Butescu Valeriu. (f.d.21).

Prin răspunsul Procuraturii Republicii Moldova nr.05/19-4029 din 21 iulie 2021, reclamantul Valeriu Butescu a fost informat referitor la faptul că Procuratura municipiului

Chișinău, Oficiul Centru, a examinat cererea privind verificarea temeiului și a legalității înfăptuirii noilor lucrări de îngrădire și izolare a terenului liber situat la intersecția cu str.Malina-Mică și C.Vîrnav, mun. Chișinău. În rezultatul examinării s-a constatat că Valeriu Butescu anterior a depus o cerere similară, iar prin răspunsul din 09.06.2021 nr.05/11-3221 a fost informat despre soluția adoptată. Astfel, a fost informat că nu intră în atribuțiile Procuraturii controlul legalității circumstanțelor enunțate de către Valeriu Butescu, competentă în soluționarea acestor cazuri fiind Pretura sectorului Centra, unde se poate adresa suplimentar. În cazul dezacordului cu decizia adoptată, este în drept de a înainta, în conformitate cu art. 189 și art. 209 din Codul administrativ o acțiune în instanța de judecată conform procedurii contenciosului administrativ în termen de 30 de zile din momentul primirii răspunsului (f.d. 22).

La 03 august 2021 Butescu Valeriu a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova, concretizată la 27 aprilie 2023, prin care a solicitat anularea răspunsurilor Procuraturii municipiului Chișinău nr.05/11-3221 din 09.06.2021, nr.05/19-4029 din 21.07.2021; anularea răspunsului Procuraturii Generale a Republicii Moldova nr. 4428 din 14.07.2021; obligarea efectuării anchetei și pe baza materialului acumulat să fie emis un act administrativ individual, care ar dovedi adevărul ieșit din materialul acumulat,

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță s-a pronunțat în favoarea netemeiniciei acțiunii, cu respingerea acesteia.

Instanța de apel analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția primei instanțe privind respingerea acțiunii este justă și legală, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

În contextul pretențiilor deduse judecării, Colegiul reține că, conform art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținîndu-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci cînd autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitor și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios

administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Colegiul judiciar constată că obiectul examinării în prezentul litigiu, constituie pretențiile reclamantului împotriva Procuraturii Generale a Republicii Moldova privind anularea în tot a răspunsului nr.05/11-3221 din 09.06.2021, răspunsului nr.05/19-4029 din 21.07.2021, emise de Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Centru și răspunsului nr.4428 din 14.07.2021 emis de Procuratura Generală a Republicii Moldova, obligarea Procuraturii Generale a Republicii Moldova să emită un act administrativ individual favorabil care ar dovedi adevărul, reieșind din materialul acumulat.

În acest context, Colegiul reține că în conformitate cu art. 1 din Legea nr. 982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație, prezenta lege reglementează: a) raporturile dintre furnizorul de informații și persoana fizică si/sau juridică în procesul de asigurare și realizare a dreptului constituțional de acces la informație; b) principiile, condițiile, căile și modul de realizare a accesului la informațiile oficiale, aflate în posesia furnizorilor de informații; d) drepturile solicitanților informației; e) obligațiile furnizorilor de informații în procesul asigurării accesului la informațiile oficiale; f) modalitatea apărării dreptului de acces la informație.

Nu constituie obiect al prezentei legi raporturile care au legătură tangențială cu raporturile enumerate în alineatul (1) al prezentului articol și se referă la: a) colectarea, prelucrarea, depozitarea și garantarea integrității informațiilor; b) prezentarea obligatorie a informațiilor prevăzute de lege de către persoane private autorităților publice, instituțiilor publice; c) accesul autorităților publice, instituțiilor publice, persoanelor fizice și/sau juridice, abilitate cu gestionarea unor servicii publice, la informațiile aflate în posesia altor asemenea autorități publice, instituții publice, persoane fizice și/sau juridice; d) furnizarea informațiilor referitoare la propria activitate de către persoane fizice și juridice private, partide și formațiuni social-politice, fundații, asociații obștești.

În conformitate cu art. 5 din același act legislativ, subiecți ai prezentei legi sunt furnizorul de informații și solicitantul informației.

Furnizori de informații, adică posesori ai informațiilor oficiale, obligați să le furnizeze solicitanților în condițiile prezentei legi, sunt:

a) autoritățile publice centrale și locale - autoritățile administrației de stat, prevăzute în Constituția Republicii Moldova și anume: Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul, administrația publică, autoritatea judecătorească;

b) instituțiile publice centrale și locale - organizațiile fondate de către stat în persoana autorităților publice și finanțate de la bugetul de stat, care au ca scop efectuarea atribuțiilor de administrare, social-culturale și altor atribuții cu caracter necomercial;

c) persoanele fizice și juridice care, în baza legii sau a contractului cu autoritatea publică ori instituția publică, sunt abilitate cu gestionarea unor servicii publice și culeg, selectează, posedă, păstrează, dispun de informații oficiale.

Pot solicita informații oficiale, în condițiile prezentei legi:

a) orice cetățean al Republicii Moldova;

b) cetățenii altor state, care au domiciliul sau reședința pe teritoriul Republicii Moldova;

c) apatrizii stabiliți cu domiciliul sau cu reședința pe teritoriul Republicii Moldova.

În acord cu art. 6 din Legea nr. 982/2000, în sensul prezentei legi, informații oficiale sunt considerate toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

În sensul prezentei legi, drept documente purtătoare de informații sunt considerate:

1) oricare din următoarele (sau o parte din acestea): a) orice hârtie sau alt material pe care există un înscris; b) o hartă, un plan, un desen, o fotografie; c) orice hârtie sau alt material pe care sînt marcaje, figuri, simboluri sau perforări care au un sens pentru persoanele calificate să le interpreteze; d) orice obiect sau material din care pot fi reproduse sunete, imagini sau înscrisuri cu sau fără ajutorul unui alt articol sau mecanism; e) orice alt înregistrator de informație apărut ca rezultat al progresului tehnic;

2) orice copie sau reproducere a purtătorilor de informații menționați la punctul 1) al prezentului alineat;

3) orice parte a unei copii sau reproduceri menționate la punctul 2) al prezentului alineat.

Informațiile oficiale nedocumentate, care se află în posesia furnizorilor (persoanelor responsabile ale acestora), vor fi puse la dispoziția solicitanților în ordine generală.

Conform art.22 Legea privind accesul la informație, în cazul în care persoana consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informații i-au fost lezate, ea poate contesta acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații la conducerea acestuia și/sau la organul ierarhic superior al furnizorului în termen de 30 de zile de la data când a aflat sau trebuia să afle despre încălcare. (2) Conducerea furnizorului de informații și/sau organul ierarhic superior al acestuia va examina contestările solicitanților de informații în decurs de 5 zile lucrătoare și va informa în mod obligatoriu petiționarul despre rezultatele examinării în decurs de 3 zile lucrătoare. (3) Sesizările, prin care sânt atacate acțiunile sau inacțiunea organizațiilor care nu au organele lor superioare, sânt adresate direct instanței de contencios administrativ competente.

Conform art.23 din Legea privind accesul la informație, (1) în cazul în care persoana care consideră că drepturile sau interesele legitime în ceea ce privește accesul la informație i-au fost lezate, precum și în cazul în care nu este satisfăcută de soluția dată de către conducerea furnizorului de informații sau de către organul ierarhic superior al acestuia, ea poate ataca acțiunile sau inacțiunea furnizorului de informații direct în instanța de contencios administrativ competentă. (2) Sesizarea instanței de judecată se va efectua în termen de o lună de la data primirii răspunsului de la furnizorul de informații sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească. Dacă solicitantul de informații a atacat anterior acțiunile furnizorului de informații pe cale extrajudiciară, termenul de o lună curge de la data comunicării răspunsului conducerii furnizorului de informații și/sau organului ierarhic superior al acestuia sau, în caz dacă nu a primit răspuns, de la data cînd trebuia să-l primească.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele speței, Completul judiciar consideră că instanța de fond a ajuns la o concluzie corectă despre netemeinicia acțiunii reclamantului.

Or, după cum s-a invocat supra, la 02 aprilie 2021 reclamantul Valeriu Butescu s-a adresat cu cerere către Procurorul-șef al Procuraturii sectorului Centru, or. Chișinău, din numele locuitorilor regiunii Malina-Mică, mun. Chișinău, prin care a solicitat: 1. Să se investigheze, conform solicitărilor expuse în cererile (Anexele 1; 2) adresate Inspectoratului de poliție sect. Centru, legalitatea îngrădirii terenului liber de ia intersecție și de constatat scopul final în urma îngrădirii; 2. Conform prevederilor Constituției R. Moldova, Codului administrativ, Legii „Accesul la informație”, Legii „Cu privire la procuratură”, de informat cetățenii, locuitorii acestui raion al orașului, despre rezultatul investigării, hotărârilor luate în urma investigării, cu atașare la răspuns a copiilor documentelor acumulate și a actelor emise; 3. În conformitate cu art.8(1) al Legii „Cu privire la poliție” nr.320 din 27.12.2012 de investigat și de constatat, dacă nu sunt întrunite elemente de cârdășie, înțelegere, corupție între angajații poliției și responsabilii

OAPL pentru a tăinui fărădelegile comise în urma îngrădirii terenului liber de la intersecție, tăinuirii scopului final în urma îngrădiri, adică tăinuirea comiterii unei crime planificate; 4. În cazul constatării faptelor ilegale comise în acțiunile angajaților poliției, de luat măsurile de rigoare, conform Legilor, pentru a fi pedepsiți, despre ce să fie informați cu confirmare prin prezentarea copiilor actelor acumulate și emise (f.d.6-6 verso).

La 09 iunie 2021 procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Centru, Marcel Șaban a emis răspunsul nr.05/11-3221, iar la data de 21 iulie 2021 procurorul adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii municipiului Chișinău, șef-adjunct al Oficiului Centru, Veaceslav Toderiță, a remis reclamantului Valeriu Butescu răspunsul cu nr.05/19-4029 la cererea prealabilă.

Prin răspunsurile respective, autorul cererii Butescu Valerii, a fost informat că nu ține de competența organelor procuraturii de a da răspunsuri la întrebările formulate în cererea acestuia, fiindu-i sugerat să se adreseze cu astfel de cerere către organul competent, adică Pretura sect. Centru.

Respectiv, nu poate fi acceptat argumentul că prin acțiunile pârâtului i s-a încălcat dreptul de acces la informație. Or, organele Procuraturii i-au oferit răspunsul în termenul stabilit de Lege, iar reclamantul nu poate să pretindă ca răspunsul la cerere să fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorința personală, stabilirea răspunsului fiind atributul exclusiv al autorității publice competente.

Este relevant de menționat că în conformitate cu prevederile art. 15 alin. (1) pct. 4) lit. f) din Legea nr. 136/2016 privind statutul municipiului Chișinău, (1) Primarul general exercită următoarele atribuții de bază: […] 4) în domeniul administrării patrimoniului municipal: […] f) coordonează și asigură controlul lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, a podurilor, a instalațiilor și rețelelor tehnico-edilitare, a fondului locativ (inclusiv gradul de ocupare a terenului, coeficientul de utilizare a terenului, numărul locurilor de parcare, pașaportul coloristic etc.), precum și a altor obiective din domeniul economic, social, comunal și de agrement de interes municipal; […]

Conform art. 21 alin. (1) lit. r) din Legea nr. 136/2016, (1) În teritoriul administrat, pretorul exercită următoarele atribuții de bază: […] r) contribuie la exercitarea controlului legalității construcțiilor din sector, informează primarul general și sesizează Inspecția de Stat în Construcții privitor la încălcările depistate în sector; [...]

Respectiv, sunt întemeiate argumentele invocate de organele procuraturii în răspunsurile sale oferite reclamantului, că cererea privind oferirea informației despre construcțiile efectuate în municipiul Chișinău, urmează a fi oferite de către organele responsabile, adică autoritatea publică locală, de competența căreia ține autorizarea, controlul și gestionarea acestor lucrări.

Butescu Valeriu nu a indicat în baza cărei prevederi legale aceste competențe ar aparține organelor procuraturii. Or, în conformitate cu Legea cu privire la Procuratura nr. 3/2016, Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești care, în procedurile penale și în alte proceduri prevăzute de lege, contribuie la respectarea ordinii de drept, efectuarea justiției, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanei și ale societății. Funcțiile procuraturii sunt enumerate în art. 5 al Legii citate, iar în norma legală enunțată, nu se regăsește funcția de a efectua controlul asupra lucrărilor de construcție, prin prisma legislației în vigoare.

De altfel, Procuratura Generală a Republicii Moldova a inițiat procedura administrativă în modul stabilit de lege, a examinat cererea depusă la data de 02 aprilie 2021 și cererea prealabilă din 13 iulie 2021, astfel a expediat în adresa reclamantului răspunsuri la cererile respective.

Reieșind din circumstanțele expuse, se constată cu certitudine că apelantului Valeriu Butescu nu i-a fost încălcat dreptul de acces la informație prevăzut de lege.

Împrejurările descrise arată netemeinicia pretențiilor reclamantului privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație, deoarece orice acțiune trebuie să fie ghidată de buna-credință consacrată la art. 24 din Codul administrativ, sub auspiciile unei comunicări și cooperări eficiente în unison cu rigorile art. 33 și 34 din Codul administrativ.

Respectiv se constată și netemeinicia pretenției subsecvente privind repararea prejudiciului moral, întrucât pretenția respectivă este indisolubil legată de pretenția de bază.

Colegiul apreciază ca nefondate argumentele apelului că hotărârea prime instanțe urmează a fi casată, deoarece a fost emisă cu aplicarea și interpretarea eronată a Legii. Or, apelantul nu a concretizat care anume normă legală a fost aplicată eronat, argumentele apelului având un caracter declarativ. Iar, un simplu dezacord cu hotărârea contestată, nu poate servi ca temei de casare a hotărârii legale în fond.

Alte argumente invocate de apelant în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, avînd la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

În consecință, instanța de apel reține prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume cauza Rebait și alții c. Franței, că art. 6 par. 1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.

Astfel, dat fiind că argumentele apelantului sunt nefondate și combătute integral prin concluziile relatate supra, în speță lipsind temeiuri legale pentru casarea hotărîrii contestate, Colegiul conchide că apelul declarat este integral nefondat și pasibil de a fi respins.

Din considerentele menționate și avînd în vedere că prima instanță a elucidat deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele materiale și a adoptat o hotărîre întemeiată și legală, cu respectarea normelor procedurale, iar cererea de apel este neîntemeiată, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a respinge apelul depus de Butescu Valeriu.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Se respinge apelul depus de Butescu Valeriu.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 03 mai 2023.

Decizia este executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată la Curtea Supremă de Justiție cu recurs în termen de două luni.

Președintele ședinței, judecător Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela